

**Toekomst van het sociaal toerisme
Kampenregulitis
Korting bij Hopper en De Banier
Nieuwe ramen
Don Bosco, huis in de kijker**

Afgiftekantoor:
9820 Merelbeke Centrum
nr. P2A6224
VU + afzendadres:
Joris Breugelmans
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

BELGIË - BELGIQUE
P.B.

Merelbeke 1
3/2392

diversiteit

veiligheid

duurzaamheid

gezondheid

avontuur

HUIS WERK

MAGAZINE OVER JEUGDTOERISME

Driemaandelijks magazine - jaargang 10 - nummer 39
Juli - augustus - september 2015

Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

**Dossier
PRAKTISCHE
ONDERHOUDSTIPS**

INHOUDSTAFEL

- 2 **Editoriaal**
- 3 **Dossier PRAKTISCHE ONDERHOUDSTIPS**
- 13 **Korting bij Hopper en De Banier**
- 14 **Huis in de kijker**
- 16 **CJT Ondersteuning ... laat je stem horen**
- 17 **Vraag het aan ... CJT Ondersteuning**
- 18 **Nieuwsflash**
- 19 **Vooruitblik HuisWerk 40**
- 20 **Agenda**

Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

CJT Ondersteuning maakt deel uit van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (CJT), net zoals CJT Boekingscentrale en CJT Verblijfscentra. Met deze drie actiedomeinen wil CJT gepaste verblijfsmogelijkheden aanbieden aan jeugd in groepsverband.

Particulieren of verenigingen die een gebouw en/of terrein verhuren of willen verhuren aan jeugdgroepen, kunnen bij CJT Ondersteuning terecht. Zij krijgen **advies, vorming en begeleiding** omtrent erkenning, subsidies en alles wat komt kijken bij het uitbaten van een jeugdverblijf. CJT Ondersteuning verspreidt **informatie** via het tijdschrift HuisWerk en de website www.cjt.be. De website www.jeugdverblijven.be bevat ongeveer 650 jeugdverblijfscentra en kampeerterreinen en wordt onderhouden door CJT. Daarnaast verdedigt CJT Ondersteuning de **belangen van de sector** bij de overheid en andere instanties. Dit gebeurt door vertegenwoordigingswerk bij o.a. Toerisme Vlaanderen, de Afdeling Jeugd en de provincies.

EDITORIAAL

Het eerste decennium HuisWerk zit er bijna op en we hebben nog niet het gevoel dat er sleet zit op de formule. Dat bleek ook uit de kleine bevraging die we in het voorjaar organiseerden. Uitbaters lezen HuisWerk en blijven dat liefst doen in de papieren versie. We starten dus binnenkort met een nieuw decennium.

Aanvullend op HuisWerk communiceren we echter ook digitaal. Reeds enkele jaren verspreiden we driemaandelijks een digitale nieuwsbrief en sinds mei hebben we ook een Facebookpagina. Ideaal om heel kort op de bal te spelen. Je vindt op onze Facebookpagina o.m. aangepaste regelgeving, links naar nieuwsberichten, nuttige tips, aankondigingen, foto's van evenementen enz. Iedereen kan vrij een kijkje nemen op www.facebook.com/CJTOndersteuning, daarvoor hoeft je zelfs geen profiel te hebben op Facebook. Als je wel lid bent van Facebook, verschijnen onze berichten regelmatig op je persoonlijke nieuwspagina, op voorwaarde dat je onze pagina 'leuk vindt'. Probeer het gerust eens uit!

“... aangepaste regelgeving, links naar nieuwsberichten, nuttige tips, aankondigingen, foto's van evenementen enz.”

Uiteraard is er ook nog onze 'gewone' website www.cjt.be/ondersteuning, met een massa informatie over erkenningen, subsidies en andere aspecten van uitbating. En als je zelfs daar geen antwoord vindt op je vraag, dan neem je best contact op met ons. Ook dat doen we ondertussen al tien jaar en blijven we in de toekomst verderzetten.

In dit HuisWerknummer trekken we onze schort of werkjasje aan. We verzamelden tientallen kleine maar nuttige tips voor het onderhoud van het jeugdverblijf. Huis in de kijker is jeugdverblijfscentrum Don Bosco uit Dilbeek. De overige pagina's staan dan weer vol weetjes en nieuwtjes.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

COLOFON

VASTE MEDEWERKERS

Luc De Coninck
Maarten Dekoninck
Peter Landsheere
Anne Marie Laureys
Erwin Stessens
Piet Termont
William Van Hecke
Frederik Vercammen
Dora Wagemans

WERKTEN NOG MEE
AAN DIT NUMMER
Karel De Decker
Valerie Mortier

VORMGEVING

IO - Els De Pauw

COVERFOTO

Dorpshuis

DRUK

Nevelland, Nevele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Joris Breugelmans
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

REDACTIEADRES

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
Tel.: 09/210.57.75
Fax: 09/210.57.80
E-mail: ondersteuning@cjt.be

HuisWerk is een publicatie van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

HuisWerk werd gedrukt op gerecycleerd chloorvrij papier.

HuisWerk is niet alleen een magazine voor uitbaters, maar wordt ook gemaakt door uitbaters. Toon, Annette, Karin, Rik en Alfons vullen daarom vraag en antwoord aan met hun eigen ervaringen.

Wie is Toon? Toon baat als beroepskracht Heidepark uit, een jeugdverblijf van Chirojeugd Vlaanderen. Het gebouw ligt in Waasmunster en draagt het jeugdlabel C. De maximale binnencapaciteit is 117 personen. De formules zelfkook en volpension worden er aangeboden.

Wie is Anette? Als vrijwilligster baat Anette Zennedal uit, een jeugdverblijf van de Don Boscoparochie Buizingen (bij Halle). Binnen zijn er overnachtingsmogelijkheden voor 104 personen, buiten kunnen nog eens 50 personen slapen in tenten. Het jeugdverblijf type C biedt enkel de formule zelfkook aan.

Wie is Karin? Karin is als beroepskracht centrumverantwoordelijke van Het Laathof, een jeugdverblijf type C van CJT vzw, gelegen op het domein D'Ursel in Hingene (bij Bornem). 76 personen kunnen er overnachten in de formule volpension.

Wie is Rik? Rik is als personeelslid van Scouts en Gidsen Vlaanderen eindverantwoordelijke voor het Hopper jeugdverblijf Woutershof te Kinrooi. Het gebouw is door Toerisme Vlaanderen erkend als type C en biedt plaats aan 140 personen. In tenten kunnen er nog eens 200 personen verblijven. Zowel de formules zelfkook als volpension worden aangeboden.

Wie is Alfons? Alfons is vrijwilliger en baat Chikabo in Lommel uit, een jeugdverblijf type A voor 90 personen. Je kan er enkel verblijven in zelfkook.

Alle uitbaters hebben in de uitbating van hun jeugdverblijf reeds jarenlange ervaring.

VEILIGHEID BOVEN ALLES!

Sommige praktische onderhoudstips maken gewag van producten die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid. Lees daarom altijd de veiligheidsinstructies op het etiket en gebruik indien nodig beschermende kledij zoals een veiligheidsbril of handschoenen.

DOSSIER PRAKTISCHE ONDERHOUDSTIPS

Een gebouw vergt veel onderhoud, zeker als het intensief door jeugdgroepen gebruikt wordt. Het mag dus niet verwonderen dat uitbaters telkens opnieuw zoeken naar manieren om het onderhoud te beperken. Doorheen de jaren hebben we zo bij CJT al heel wat tips en tricks zien passeren. In dit dossier hebben we ze uitgeschreven.

We nemen de verschillende ruimtes van het jeugdverblijf onder de loep. Welke zijn veelvoorkomende problemen en

hoe worden ze opgelost? Soms zijn antwoorden eenvoudig, dan weer spitsvondig.

Is dit dossier volledig? Uiteraard niet. Daarom een oproep om jullie ervaringen ook te delen via ons forum (www.cjt.be/ondersteuning) of onze facebookpagina (www.facebook.com/CJTondersteuning).

DE KEUKEN

Kuisen rond of onder keukentoeestellen, kasten, rekken, diepvriezers en koelkasten is niet altijd even evident omdat die plaatsen moeilijk of helemaal niet bereikbaar zijn. Resultaat is dat het vuil zich opstapelt. Wat kan ik hiertegen doen?

Probeer verloren hoekjes te beperken door alles aansluitend te plaatsen, werkbladen op maat te maken en alles zoveel mogelijk tot aan de grond af te werken. Een andere optie is toestellen van wieltjes voorzien, zodat verplaatsen toch mogelijk wordt.

Rik: "Afwerken tot de grond heeft als nadeel dat je er nooit meer bij kan, waardoor je misschien de ideale schuilplaats creëert voor muizen."

Toon: "Om de moeilijke plaatsen te poetsen, gebruiken we een plumeau, radiatorborstel of flessenborstel."

Rik: "Bij ons staan de toestellen op een vast verhoog, waardoor het vuil en het schoonmaakwater minder snel onder de toestellen komen. Moet er toch onder de toestellen gepoetst worden, dan hebben we hiervoor een schrobborstel en aftrekker op maat."

Karin: "Ik zou ook kiezen voor telescopische en zwenkbare aftrekkers, waarmee het een stuk gemakkelijker werken is."

Ons jeugdverblijf heeft een volledig uitgeruste zelfkookkeuken. Het inventariseren van het materiaal voor en na het verblijf is een tijdsrover. Hoe kan ik dit efficiënter aanpakken?

Wil je niet alles tellen, dan kan je het keukengerei visualiseren door op de muren het keukengerei over te tekenen **1**. Op die manier valt een eventueel tekort onmiddellijk op. Je kan de groepen ook vragen alle gelijke borden, tassen en glazen te stapelen per aantal (bijv. vijf of tien), zodat onmiddellijk opvalt wat ontbreekt. Voor het bestek kan je op dezelfde manier werken of bestekbakken voorzien met bestekhouders **2**. Ook dan valt elk tekort direct op. Er is echter één nadeel: bij verlies of

breuk moet je het materiaal door (bijna) net hetzelfde materiaal kunnen vervangen, wil je misverstanden vermijden.

Anette: "Wij halen altijd alles uit de kast. Dan weet je zeker dat gebroken materiaal niet verstopt werd en alles goed afgewassen werd."

Karin: "Om het inventariseren te beperken, kan je het aanbod afstemmen op de groepsgrootte. Voorzie kasten keukengerei telkens voor bijv. 20 personen. Is de groep met 38 personen, open dan twee kasten."

Groepen hebben bij ons een mooi aanbod aan potten en pannen. Nadeel is dat potten die weinig gebruikt worden, toch vuil worden en het na elk verblijf opnieuw zoeken is naar welk dekseltje op welk potje past. Een tijdrovend werkje. Zijn er hiervoor creatieve oplossingen?

Keer de potten om, dan worden ze binnenin niet vuil en geef potten en deksels die bij elkaar horen, eenzelfde kleur of nummer.

Anette: "Onze kookpotten zijn voorzien van een graveerd nummer."

De oven in ons jeugdverblijf poetsen is een bijzonder moeilijke opdracht. Wie kan ons tips geven om de oven sneller gepoetst te krijgen?

Verwarm de oven tot 200°C en zet hem daarna terug af. Vul een diep bord met de helft water, de helft ammoniak en plaats dit gedurende enkele uren in de oven. Gebruik je liever geen ammoniak, dan kan je in de oven enkele minuten water met citroensap aan de kook brengen en de dampen enkele uren laten inwerken. Het vuil zal loskomen en kan gemakkelijk met een doek verwijderd worden. Een pluspunt van het citroensap is dat vervelende geurtjes ook direct verdwenen zijn.

Voor de ovenschalen kan er gekozen worden voor een oplossing van kokend water en natriumbicarbonaat (soda in de volksmond). Na enkele uren inwerken is de bakplaat na afspoelen en drogen perfect schoon.

Toon: "Citraoensap of ammoniak leveren enkel het gewenste resultaat bij oppervlakkige vervuiling. De handeling moet daarom regelmatig uitgevoerd worden. Bij langdurige vervuiling zullen doeltreffende koudontvetters nodig zijn. Er zijn echter twee nadelen: het is milieubelastend en mag niet op alle materialen gebruikt worden. Het is daarom aangewezen de gebruiksaanwijzing goed te lezen."

Omwille van de voedselveiligheid is een goede koelkasthygiëne een must. Welke producten mag je hiervoor gebruiken?

Gebruik voor het uitwassen van de koelkast warm water en allesreiniger, eventueel gecombineerd met een sodaoplossing. Afspoelen kan vervolgens met een azijnoplossing.

Voor het afsluitrubber gebruik je detergent en lauw water. Na het poetsen kan je kalkpoeder op het rubber strooien. Zo blijft het rubber goed onderhouden.

Hulpmiddelen zoals een eierhouder kan je poetsen met detergent of in de vaatwas stoppen. Kies in het laatste geval voor een programma met de laagste tempera-

tuur. Tot slot nog volgende tip: wil je het werk beperken, beperk dan het aantal hulpmiddelen.

Onaangename geuren kan je voorkomen door een stuk klei, een halve appel, een witte boterham of een gebruikte en gedroogde koffiefilter met koffie in de koelkast te leggen. Het spreekt voor zich dat je deze geurvreter op geregelde tijdstippen moet vervangen.

De draairichting van frigo- en diepvriesdeuren kan je zelf wijzigen. Hiervoor zijn in de deuren extra gaten voorzien. In die gaten kan je een bout steken om de deur open te houden **3**. Wil je de frigo niet volledig uitschakelen, maar instellen op een lagere temperatuur, vul dan de frigo met bijvoorbeeld blokken piepschuim. Zo bespaar je energie.

Alfons: "Na gebruik worden bij ons de koelkasten en diepvriezers altijd uitgeschakeld en de deuren geopend. Zo wordt schimmelvorming vermeden."

In onze diepvries hebben we veel ijsvorming. Om energie te sparen, willen we de diepvries ontdooien. Hoe pakken we dit het beste aan?

Een diepvries ontdooien doe je best in de winter. In die periode is er doorgaans een lagere bezetting waardoor de inhoud van de diepvries beperkt is. Bovendien kan je de producten ook tijdelijk buiten bewaren zonder dat ze ontdooien. Het ontdooien van de diepvries zelf kan, na het afleggen van de diepvries, met een haardroger. Let bij deze methode wel op voor elektrocutie. Een emmer heet water in de diepvries zetten is een veiliger alternatief, maar duurt toch wat langer. Leg wel telkens een dweil om het dooiwater op te nemen. Eenmaal de ijsvorming weg is, kan je de diepvriezer reinigen met een sodaoplossing en een azijnoplossing. Om het aanvriezen te beperken, kan je de wanden ook nog insmeren met glycerine. Controleer tot slot de werking van het afsluitrubber.

Toon: "Een goede bewaring van etenswaren vraagt een temperatuur van -18°C, bovendien ontdooit roomijs bijv. al bij -5°C. Het is dus wel opletten. Anderzijds zou ik de temperatuur van de diepvries niet lager zetten dan -18°C, want hoe lager de temperatuur, hoe meer ijsvorming er ontstaat."

In onze thermos- en koffiekannen krijgen we koffieaanslag die we tijdens de afwas niet meer verwijderd krijgen. Wat kunnen we doen?

Vermeng in de kannen sodakorrels of een stukje vaatwastablet met heet water en laat enkele minuten weken. Voeg daarna ongekookte rijstkorrels toe en maak draaiende bewegingen. Zo schuren de rijstkorrels de wanden proper. Ontkalk je de koffiezet met een azijnoplossing, dan kan deze azijnoplossing ook als alternatief dienen voor de sodakorrels.

Karin: "Het vaatwastablet kan eveneens vervangen worden door een tablet steradent."

Toon: "Een flinke eetlepel zeezout is ook een mogelijkheid. Een alternatief voor de rijstkorrels is een eenvoudige flessenborstel."

Tijdens het verblijf kunnen groepen barbecueën op voorwaarde dat het rooster nadien proper wordt afgeleverd. Een klusje dat graag vergeten wordt. Welke maatregelen kunnen we nemen om dit te voorkomen?

Vraag bij het uitlenen een waarborg en geef de groep volgende tip: als het rooster een nachtje in nat gras ligt of in vochtig krantenpapier gewikkeld wordt, poetst het rooster stukken gemakkelijker. Een alternatief is het rooster voordien en achteraf inwrijven met een ajuin.

SANITAIR

In het sanitair blok krijgen we zwarte vlekken op de muren en in de voegen. Ook het douchegordijn is niet gespaard gebleven. Waar komt dit vandaan en wat kunnen we er tegen doen?

De zwarte vlekken zijn schimmelvlekken. Ze zijn niet alleen storend, maar ook ongezond. De zwarte vlekken ontstaan vooral in ruimtes waar vochtige lucht onvoldoende wordt afgevoerd. Enkel met verluchting of ventilatie kan het probleem aan de wortel aangepakt worden. Via ramen, verluchtingsroosters in deuren of een mechanisch ventilatiesysteem kan je de luchtcirculatie bevorderen (meer info over ventileren: zie HuisWerk34). Let wel op voor hinderlijke tocht en inijk via de ramen. Wanneer de wanden van de toiletten en douchecellen niet tot het plafond doorlopen, is een centrale verluchting voldoende. Kies bij een renovatie ook altijd voor afwasbare materialen en probeer waterinloop (bijv. tussen wastafel en muur) te vermijden.

Om schimmelvlekken te verwijderen, kan je azijn of tea tree olie gebruiken. Beide producten zijn milieuvriendelijk en gebruik je onmiddellijk als de schimmelvlekken optreden.

In de keuken hebben we gesloten kasten met daarin bestek, borden, glazen, tassen, potten en pannen. Na een kleine zoektocht vinden de groepen altijd het nodige materiaal, maar bij het terugplaatsen gaat het vaak verkeerd. Groepen zoeken niet naar de juiste kast om het materiaal terug te plaatsen, maar vullen het eerste gevonden plaatsje op. Hoe kan ik dit vermijden?

Voorkom de zoektocht naar de juiste kast door de kastdeuren van labels of afbeeldingen te voorzien. Dit kan binnenin maar is

nog efficiënter aan de buitenkant **4** **5**. Zo wordt in één oogopslag duidelijk waarvoor welke kast dient.

Karin: "Ben je niet zo bedreven in het tekenen van borden, glazen, tassen, bestek ..., dan zijn foto's misschien een leuk alternatief."

Anette: "In onze kasten staat vermeld welk materiaal er moet opgeborgen worden. Dit wordt meestal goed opgevolgd. Enkel de platte en diepe borden worden vaak vermengd."

Tea tree olie wordt altijd verdund met water. Doe twee tot vier eetlepels tea tree olie in een sprayflacon en vul bij met water. Schud de sprayflacon voor gebruik. Spray het product twee keer per dag op de schimmel zonder na te spoelen. Herhaal dit tot de schimmel verdwenen is.

Is de schimmelvorming te ver gevorderd, dan moet je een bijtend product gebruiken. Dat kan een schimmelvreter zijn of een bleekwateroplossing met een deel bleekwater en drie delen water. Laat het product inwerken en spoel daarna met water. Wees voorzichtig met het gebruik van bijtende producten: lees aandachtig de instructies en test op delicate plaatsen het product eerst eens in een onopvallend hoekje. Zo voorkom je schade. Bijtende producten zijn tot slot milieubelastend, dus probeer het gebruik zoveel mogelijk te beperken.

Na het verwijderen van de schimmelvlekken kan je de ruimte opruimen. Gebruik hiervoor de juiste materialen. Er bestaat schimmelwerend voegsel voor de wandtegels, schimmelwerende siliconen en schimmelwerende primer voor schilderwerken.

Om schimmelvorming aan het douchegordijn te voorkomen, moet het gordijn na elke douchebeurt opgehangen worden. Daarom worden douches vaak ingericht met panelen in volkern. Deze panelen zijn kras- en vochtbestendig en gemakkelijk te reinigen **6** **7**.

Rik: "Schimmelwerende siliconen vertragen de schimmelvorming aanzienlijk, maar sluiten het niet helemaal uit. Wie het periodiek vernieuwen van de siliconen wil vermijden, kiest op langere termijn best voor een goede ventilatie."

Alfons: "Wij hebben gekozen voor douchegordijnen die wasbaar zijn **8**. Dat is arbeidsintensiever dan panelen in volkern, maar is even efficiënt tegen kalkaanslag en schimmelvorming."

De wandtegels in de douche, de kranen en diverse toestellen vertonen heel wat kalkaanslag. Dit maakt een vuile indruk of brengt de goede werking van de waterkranen of toestellen in gevaar. Wat kan

ik doen om de kalkafzetting te verwijderen en in de toekomst te verminderen?

In water zijn calcium- en magnesiumzouten aanwezig. Hoe meer van die zouten aanwezig zijn, hoe harder het water. Wanneer hard water verwarmd wordt of in contact komt met lucht, ontstaat er kalkafzetting. Kalkaanslag verwijderen kan met diverse producten. Een azijnoplossing is een voorbeeld. Wie preventief wil werken, kiest voor een waterontharder. Als het water ook drinkwater is, is het raadzaam enkel het water dat verwarmd wordt, te behandelen.

Toon: "Hoe lager de temperatuur van het aangevoerde water, hoe minder kalkafzetting."

Alfons: "De wandtegels poetsen we eerst met azijn en behandelen we daarna nog eens met een auto-shampoo met wax, waardoor ze minder snel vervuilen."

Anette: "De kalk rond de kranen verwijderen we door de kranen eerst een tijd te wikkelen in in azijn gedrenkte watten. Daarna kan je de kalk gemakkelijk verwijderen."

Na elk verblijf wordt ons gebouw grondig schoongemaakt. Toch duiken er na een langere periode van leegstand regelmatig vervelende geurtjes op. Vooral in een warmere periode is het sanitaire blok daar gevoelig aan. Die geurtjes doen de schoonmaak teniet. Hoe voorkom ik die geurhinder, zodat verkennende groepen niet met een negatief beeld huiswaarts keren?

Vocht kan een oorzaak zijn van vervelende geurtjes. Vraag groepen om hun zwemgerief, badhanddoeken, handdoeken, keukenhanddoeken e.d. buiten te drogen. Sluit het gebouw na het poetsen ook niet direct hermetisch af. Geef het gebouw de nodige tijd om volledig uit te drogen. Een goede luchtcirculatie kan daarbij helpen. Zet daarvoor ramen en deuren open.

Vervuilde afvoerleidingen, klokputjes of toiletten kunnen de oorzaak zijn van de geurhinder. Water doorspoelen of ontstoppers gebruiken helpt. Kies indien mogelijk voor enzymatische ontstoppers of urinoirsteentjes. De enzymen zijn zelf organisch

en voeden zich met bacteriën. In tegenstelling tot zure of alkalische producten tasten enzymen de leidingen niet aan en zijn ze minder milieubelastend.

Stank uit weinig gebruikte klokputjes of douchesifons ontstaan ook door de verdamping van water of het vacuüm trekken van de leidingen. De verdamping kan je verminderen door het water van een film slaolie te voorzien, het plaatsen van een luchtschouw voorkomt het vacuüm trekken. Blijft de reukhinder aanhouden, dan kan een extra waterslot op de afvoerleiding misschien wel soelaas brengen.

Tot slot kan geurhinder ook ontstaan door bacteriën die vervuilde plekken in de voegen van muur- en wandtegels koloniseren. Behandel de bacteriën met een enzymenspray en laat het product enkele uren inwerken.

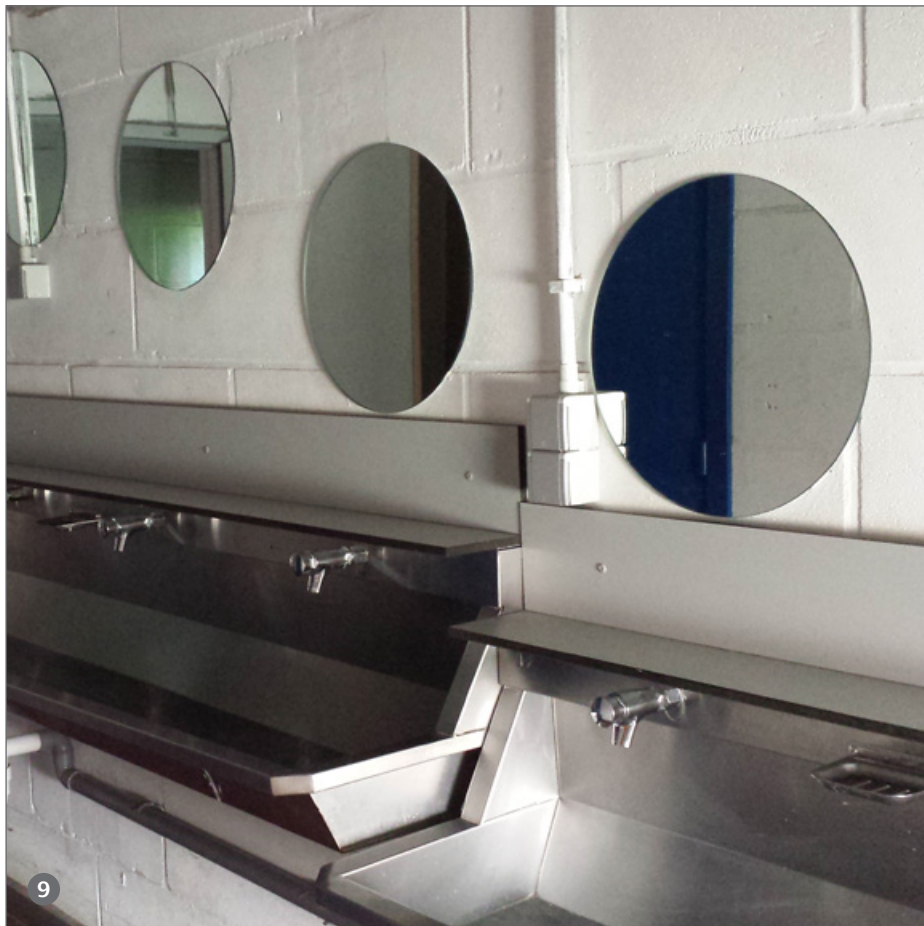
Alfons: "Verstoppingen en geurtjes voorkomen is beter dan genezen. Daarom raad ik aan om de klokputjes regelmatig te zuiveren."

Om onze toiletten te poetsen gebruiken we bleekwater, een product dat heel slecht is voor het milieu. Zijn er alternatieven voor bleekwater?

Toiletten kan je ecologisch reinigen met volgende producten: een liter warm water, een kop azijn, een kop biologisch zeezout en drie eetlepels citroenzuur. Is er kalkaanslag, dan kan dit verwijderd worden met een halve liter azijn. Laat dit enkele uren intrekken en maak het schoon met een borstel. Hardnekkige plekken kan je verwijderen met een mengeling van borax en citroensap. Een alternatief is cola.

Door de combinatie bleekwater en een ontkalker of gewone toiletreiniger ontstaan er chloordampen. Die chloordampen kunnen de luchtwegen irriteren. Bleekwater is niet enkel slecht voor het milieu, maar kan bij foutief gebruik ook schadelijk zijn voor de gezondheid.

Alfons: "Als je de toiletten aansluit op regenwater, dan vervuilen ze minder snel omdat regenwater minder kalk bevat."

Karin: "Een vaststelling is dat kinderen soms te veel toiletpapier gebruiken. Als je met losse rolletjes werkt, geef er dan een kneepje in zodat ze niet gemakkelijk afrollen. Het verbruik zal dalen."

Op welke manier ontstop ik mijn afvoerbuizen van de wastafel?

Veel sifons kan je gemakkelijk openen en ontstoppen. Lukt dit niet, dan giet je een mengeling van sodakorrels met heet water in de afvoerbuizen. Het mengsel zal beginnen bruisen, waardoor de afvoerbuizen perfect ontstopt worden. Een alternatief is een mengsel van azijn met zuiveringszout.

Enmaals ontstopt spoel je de afvoerbuizen best wekelijks met de sodamengeling. Soda is niet enkel een goede vet- en vuiloplosser, maar werkt ook desinfecterend.

Toon: "Ontstoppen kan ook op een mechanische wijze, nl. met de goede oude zuignapmethode. Vergeet in dat geval niet de andere afloopgaten (zoals de overloop) eerst af te dichten met een natte vod."

Wil je het toegankelijkheidslabel A+ ontvangen, dan wordt o.a. omschreven op welke hoogte de wastafel moet hangen. Bestaan er ook zo'n richtlijnen voor de doelgroep jeugd?

Neen, maar je doet er wel goed aan om rekening te houden met kleine kinderen door enkele wastafels en spiegels lager te hangen en eventueel kleinere toiletten te voorzien **9**.

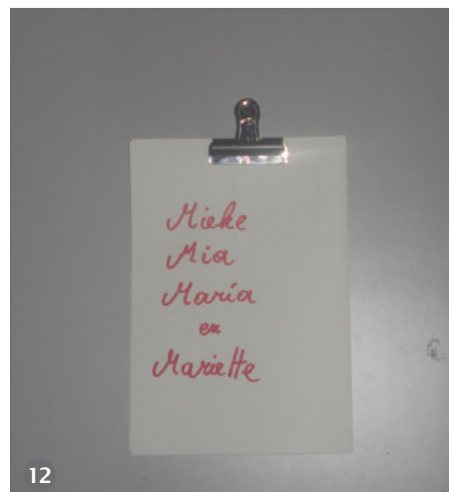

10

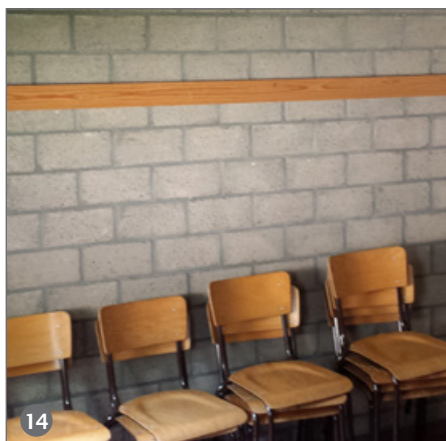
11

12

13

14

15

REFTER/DAGZAAL

Onze refter is net gerenoveerd en voorzien van een verse verflaag. Nu oogt het mooi, maar we vrezen dat onze muren snel opnieuw beschadigd zullen zijn door het plaatsen van tafels en stoelen, het gebruik van plakband, punaises ... Hoe kunnen we dit vermijden?

Voorzie de muren van ongeschilderde houten stootranden op tafelhoogte **11**. Zo voorkom je schade door tafels en stoelen. Hang ook priklatten voor het bevestigen van posters of andere papieren en oogvijen voor touwen en slingers **13** **14**. Aan of net naast de deuren kan je ook een prikbord van kurk of klembord voorzien **10** **12**. Nog een alternatief is het schilderen van stukken deur of muur met bord- of magneetverf. Door zelf deze mogelijkheden aan te bieden, voorkom je rechtstreekse bevestigingen aan de muren, met schade als gevolg.

Rik: "Wil je voorkomen dat muren snel vuil worden, gebruik dan kwalitatieve, afwasbare en glanzende verf. De buitenhoeken van muren voorzie je ook best van een hoekprofiel om schade aan het pleisterwerk te voorkomen. Tot slot hebben we in ons schoonmaakkarretje altijd een potje verf staan om schade onmiddellijk te herstellen (het aantal gebruikte kleuren in het jeugdverblijf is beperkt)."

Alfons: "Als alternatief voor het kurkbord stel ik een tapijtbord voor. Kurk is kwetsbaar en verduurt."

Anette: "Wij gebruiken een magneetbord. Het enige minpunt is dat de magneten snel verdwijnen. Gelukkig hebben we er altijd op voorraad."

In onze lokalen zitten de stopcontacten niet helemaal in de muur verwerkt. Hierdoor hebben we vaak schade. Wat kunnen we doen om het aantal herstellingen te beperken?

Plaats een houten bescherming rondom de opbouwcontactdozen **15**.

Onder de tafel of de stoelen hangt er vaak verharde kauwgom. Hoe kan je dat gemakkelijk verwijderen?

Maak de kauwgum opnieuw zacht met pindakaas, haarconditioner of wasverzachter en verwijder hem daarna met een stuk keukenpapier.

Rik: "Om kauwgum te verwijderen, hebben we in ons schoonmaakkarretje steeds een plamuurmes liggen, waarmee we de kauwgum afschrappen."

SLAAPZAAL

De slaapzalen hebben dakvensters, voorzien van handmatige rolgordijnen. Die rolgordijnen vinden de groepen vooral in de zomer een must om het zonlicht 's morgensvroeg buiten te houden. Jammer genoeg zijn die rolgordijnen fragiel en worden we regelmatig geconfronteerd met herstellingswerken. Dat is niet alleen vervelend, de kosten lopen ook flink op. Daarom zoeken we een alternatief. Gordijnen vinden we zelf geen goede oplossing. Wat zijn jullie suggesties?

Zaag houten plaatmateriaal op maat van het dakvenster en zet er twee handvaten op om het gemakkelijk te tillen. Zet het plaatmateriaal vervolgens vast in het dakvenster met enkele eenvoudige schuifslotjes **16**.

Rik: "Als er voldoende ruimte is kan het plaatmateriaal ook verschuifbaar gemontereerd worden. Dat is een stuk handiger dan de slotjes."

Toon: "Als alternatief kan je ook brandwerende mousse (bijv. uit een matras) snijden die onder lichte spanning in het raam van het dakvenster past."

16

Onze matrassen worden beschermd met een stoffen matrasbeschermer. Dit vinden we niet praktisch. De matrassen zijn onvoldoende beschermd, wat een impact heeft op de hygiëne. Bovendien bezorgt het ons heel veel was. Zowel de matrassen als de matrasbeschermers willen we vervangen. Welke producten schaffen we best aan?

Kies een goed ondersteunende matras (bijv. met een kern van 37 kg/m³) met brandvertragende eigenschappen. Hiervan kan een attest afgeleverd worden. Als matrasbeschermer kan je kiezen voor bi-elastische antibacteriële gecoate PU van bijvoorbeeld 200 gr/m². De bi-elastische eigenschap zorgt voor extra stevigheid en verkleint de kans op schade wanneer matrassen verlegd worden. Wie last heeft van huisstofmijt, zal dan weer tevreden zijn met de antibacteriële eigenschap. Typisch aan de gecoate PU is dat de beschermhoes zowel waterdicht als ademend is. Bovendien kan aan de PU ook een brandvertragende eigenschap worden toegevoegd.

De matrasbeschermer kan gewassen worden met een vochtige microvezeldoek. Het afnemen van de matrasbeschermer is in principe niet nodig. Wens je de matrasbeschermer toch eens te wassen, kies dan een matrasbeschermer met een L-rits. Enkel met een L-rits krijg je de matrasbeschermer gemakkelijk terug rond het schuim.

Rik: "Ook voor kussenslopen is zo'n beschermer in PU met rits een goede oplossing."

Ons jeugdverblijf stelt kussens en dekens ter beschikking maar die worden niet altijd gebruikt omdat kinderen hun eigen slaapzak meebrengen. Hoe kan ik vermijden dat de dekens voor andere doeleinden worden gebruikt zoals activiteiten?

Berg de dekens op (bijv. in een gesloten kast) en bied enkel het aantal gevraagde dekens aan. Zo bespaar je veel was en plooiwerk.

ALGEMEEN

Groepen moeten op het einde van hun verblijf het jeugdverblijf poetsen. Poetsmateriaal vinden groepen in de berging, maar dat komt niet allemaal terug. Soms slingert er een dweil, emmer of trekker rond in één van de zalen of verdwijnt er poetsmateriaal tussen het materiaal van de groep. Tijdens de eindcontrole is het moeilijk vast te stellen wat er ontbreekt. Zijn er tips om dit beter aan te pakken?

Verlies van poetsmateriaal kan je beperken door het poetsmateriaal te spreiden over het gebouw, te labelen en overzichtelijk op te bergen. Ophangen van het poetsmateriaal geniet de voorkeur. Het is niet alleen gemakkelijk, ook de levensduur van het poetsmateriaal stijgt aanzienlijk, omdat bijv. de borstel niet steunt op zijn haartjes **17 18 19**.

Anette: "Om het verdwijnen van het poetsmateriaal tegen te gaan, werd op al ons materiaal (borstels, emmers ...) de naam van het jeugdverblijf geschreven."

17

18

Op het einde van het verblijf is het enthousiasme voor het poetsen niet hoog. Daarom willen we het aantal onnodige handelingen beperken. Zijn er tips die het poetsen voor de groepen kunnen vereenvoudigen?

Probeer zoveel mogelijk zaken van de grond te houden, dan blijft de vloer vrij. Onder een hangtoilet poetsen is bijvoorbeeld veel eenvoudiger dan rond een gewoon toilet poetsen. Groepen gebruiken tijdens het poetsen ook meestal veel water. Om dit afvalwater af te voeren en het dweilen te vereenvoudigen, zijn er best verschillende afvoerputjes. Vooral een afvoerrooster aan de buitendeur is praktisch. Afvalwater krijgt buiten zo niet de vrije loop.

Rik: "Maak een lijst met wat je verwacht bij het vertrek en overloop die lijst bij aankomst van de groep. Zo kunnen ze de taken op voorhand verdelen en staan ze niet voor vervelende verrassingen bij vertrek."

Anette: "Wijs groepen erop dat poetsen ruimer is dan water gieten en aftrekken en dat droogdweilen het werk pas af maakt."

Karin: "Het helpt ook als je de groepen bij de start een pakket propere dweilen bezorgt."

19

Tot diep in de borstel zitten allerlei haren en stof. Hoe kunnen we die borstels terug haar- en stofvrij maken?

Met een hondenkam krijg je de borstel opnieuw haar- en stofvrij.

Hoe kunnen we groepen maximaal behoeden voor verloren voorwerpen?

Waar worden de voorwerpen vaak achtergelaten? Het antwoord op die vraag is een eerste stap naar de oplossing. Een voorbeeld: kasten en rekken zijn ideale bergplaatsen maar als ze afgesloten worden, is de kans groot dat er iets in blijft. Daarom zijn kasten en rekken op manshoogte en zonder deurtjes een eerste stap naar minder verloren voorwerpen **20**.

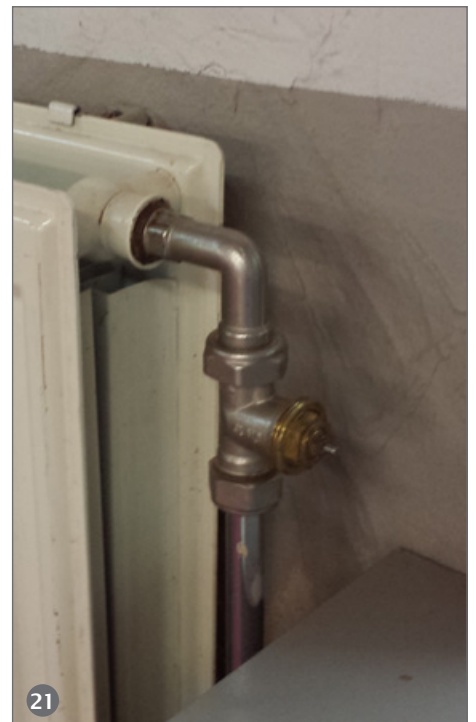
20

Ons jeugdverblijf wordt verwarmd met centrale verwarming. De thermostaat hangt in de refter en staat standaard ingesteld op 20°C, een ideale temperatuur als je stil zit, voor andere activiteiten soms te warm. Groepen sturen dan in die ruimte de temperatuur bij met de thermostatische kranen maar dat ontregelt dan de verwarming van het volledige gebouw. Hoe kan ik ervoor zorgen dat groepen in die ruimte de temperatuur bijregelen via de thermostaat?

Verwijder de thermostatische kranen in de ruimte waar de thermostaat staat. Zo worden groepen verplicht om de temperatuur in die ruimte te regelen via de thermostaat **21**.

Alfons: "Als alternatief stel ik voor om in elke ruimte een thermostaat te plaatsen met aparte sturing. Zo bespaar je ongetwijfeld op je energie."

Rik: "In de publieke ruimtes zou ik enkel temperatuurvoelers plaatsen en geen regelbare thermostaten. De temperatuur van de verschillende ruimtes zou ik dan centraal regelen, op een plaats waar groepen niet bij kunnen."

21

Om te vermijden dat natte keukenhanddoeken op de verwarmingselementen worden gelegd, hebben we buiten nylon wasdraden gehangen. Die wasdraden worden echter ook voor andere doeleinden gebruikt waardoor ze snel doorhangen en verslijten. Welke oplossing bieden jullie aan?

Vervang de nylon wasdraden door gegalvaniseerde staal-draad. Dat heeft een langere levensduur.

Toon: "Kies voor een mobiel droogrek. Afhankelijk van het weer kan je het in de zon, onder een afdak of naast de radiator plaatsen."

Zoals elk jeugdverblijf versturen we een huishoudelijk reglement naar de eindverantwoordelijke met de uitdrukkelijke vraag de huisregels verder te verspreiden in de groep. Omdat niet elke eindverantwoordelijke de oproep even ernstig neemt, hebben we onlangs beslist de regels overal in het jeugdverblijf op te hangen. Die waslijst aan regels wekt nu ergernis op bij de groepen. Kunnen we die huisregels anders communiceren?

Probeer je in de eerste plaats te beperken tot de huisregels die echt belangrijk zijn en formuleer ze in de mate van het mogelijke positief. 'Parkeren wordt enkel toegestaan op het kerkplein' komt beter over dan 'verboden te parkeren'. Kan je de regels op een leuke manier visualiseren, dan is dat uiteraard nog beter.

Rik: "Ik vrees dat het huishoudelijk reglement en het visualiseren van de regels niet volstaan. De regels zullen ook eens samen met de groep overlopen moeten worden."

In de inkomdeur zit gebarsten glas. De herstelling laat enkele dagen op zich wachten. Dit zorgt voor een gevaarlijke situatie en geeft een slordige indruk. Wat doe ik best?

Je kan de barsten afplakken en voorzien van een opschrift 'gevaarlijk', of het glas preventief weghalen en vervangen door een houten paneel. Eventueel kan je daarbij vermelden dat de herstelling binnenkort wordt uitgevoerd. Een gebarsten raam geeft een slordige indruk, maar als je duidelijk communiceert dat het probleem wordt aangepakt, kan je die perceptie zelf ombuigen.

Aan onze binnendeuren hangen lijmresten. Hoe verwijder je dat zonder de deuren te beschadigen?

Er zijn diverse lijmsoorten waardoor de aanpak verschilt. Probeer de lijmresten eerst te verwijderen met talkpoeder of keukenolie. Lukt dit niet, dan kan je sommige lijmen zacht maken met een haardroger. Lijmen op waterbasis kan je losweken met warm water. Als bovenstaande tips niet het gewenste resultaat opleveren, kan je proberen met white spirit, ether, wasbenzine, thinner of aceton. Lees wel de veiligheidsinstructies van deze producten voor je aan de slag gaat.

Toon: "In ons huishoudelijk reglement staat dat ze enkel schildersplakband mogen gebruiken. Deze plakband laat weinig lijmresten achter. De lijmresten zijn bovendien gemakkelijk met water te verwijderen."

Rik: "Op de binnendeuren is er bij ons een klem voorzien. Aan de keukendeur kan zo het menu bevestigd worden, aan de slaapkamerdeuren de namen van wie er slaapt. Plakband wordt zo voorkomen."

Via de schoenen dragen kinderen veel zand het jeugdverblijf binnen waardoor er extra veel poetswerk is. Hoe kunnen we dit vermijden?

Voorzie aan de inkom grote borstelmaten of reinigingsborstels (omgekeerde borstels gemonteerd op een plank) zodat de schoenen kunnen geveegd worden ²². Een andere optie is groepen vragen om de schoenen uit te doen. Voorzie dan wel schoenrekken en eventueel pantoffels, of vraag pantoffels mee te brengen.

Toon: "Bij ons zijn de groepen zelf verantwoordelijk voor het veegen van het zand."

Korting bij Hopper en De Banier

Af en toe krijgen we vragen van uitbaters waar ze bepaalde materialen kunnen kopen. Niet evident om te beantwoorden, want er zijn heel wat verkopers op de markt en hoe bepaal je wie gepromoot wordt en wie niet?

Om toch (gedeeltelijk) op de vraag in te gaan, zat CJT vijf jaar geleden samen met vertegenwoordigers van De Banier en Hopper Winkel. Beide winkels zijn verwant met resp. Chirojeugd Vlaanderen

en Scouts en Gidsen Vlaanderen. In die zin was onze keuze voor deze winkels absoluut niet toevallig: wie bij Hopper en De Banier koopt, steunt immers het jeugdwerk.

We spraken toen af dat beide winkels een korting toekennen aan jeugdverblijfscentra. Meer info vind je in de promotieteksten hieronder.

Creatief? Dan moet je zeker binnenspringen bij De Banier! In onze speciaalzaak vind je meer dan 10 000 creatieve producten. Of eerder actief? Kom eens langs voor een leuk gezelschapsspel, origineel spelmateriaal of uitdagende circusspullen.

Ligt je totale aankoopbedrag hoger dan 100 euro, dan krijg je 10 % korting op creatief materiaal. Ligt je totale aankoopbedrag hoger dan 300 euro, dan vallen niet alleen de eventuele verzendkosten weg, maar krijg je ook nog eens 12 % korting op creatief materiaal. Is je totale aankoopbedrag groter dan 500 euro, dan krijg je zelfs 15 % korting op creatief materiaal.

De Banier vind je in Aalst, Antwerpen, Brugge, Brussel, Gent, Hasselt, Mechelen, Leuven, Roeselare, Turnhout en Sint-Niklaas. Info over adressen en openingsuren vind je op www.debanier.be.

Jeugdverblijven kunnen bij Hopper terecht voor groot kook- en kampmateriaal, zoals klaptafels en -banken, grote kookpotten, braadsleeën, zagen, bijlen, tenten, shelters, touw, spelmateriaal enz. Op www.hopper.be vind je het ganse aanbod!

Met de Hopper groepskortingskaart krijg je 10 % directe korting op je aankopen uit ons assortiment groepsmateriaal. Deze kaart kan je aanvragen via ondersteuning@cjt.be.

Hopper Winkel wordt gerund met duidelijke principes! Zo gaat service bij ons voor op het commerciële zakendoen en puur winstbejag. Veiligheid en milieuvriendelijkheid zijn bij ons bijzondere aandachtspunten. Het materiaal dat wij aanbieden, wordt prijs- en kwaliteitsbewust uitgezocht voor het spel van de jeugdbeweging. We vinden het eveneens belangrijk om geen handel te voeren met landen waar kinderarbeid bestaat en kopen onze producten elders, ook al is het dan soms duurder.

HUIS IN DE KIJKER

Stad of platteland? Don Bosco is de ideale uitvalsbasis!

“Toscane van het noorden”, zo omschrijft dichter Hubert van Herreweghen zijn Dilbeek. Overdreven? Misschien bij Belgisch hondenweer, maar vandaag niet. Tijdens de rondleiding in en rond jeugdverblijfcentrum Don Bosco is het genieten van de zonneschijn, wat verderop ligt een groen golvend landschap. Toscane dus, op een boogscheut van Brussel, een andere jeugdtoeristische troef. En daar stopt het niet. Op het domein zelf is er eveneens veel te beleven. Voor sportliefhebbers is er een voetbal-, basketbal en volleybalplein, voor de speelvogels een fantastisch park. Kortom: voor ieder wat wils.

VAN OPLEIDINGSCENTRUM VOOR PATERS TOT JEUGDVERBLIJF

Jeugdverblijf Don Bosco is een groot gebouw met een erkende binnencapaciteit van 56 personen. Wat opvalt, zijn de vele slaapkamertjes. “Kandidaat-religieuzen die aan hun vorming tot kloosterling begonnen, moesten volgens het kerkelijk wetboek een proeftijd van één of twee jaar doorlopen. Deze proeftijd, ook wel gekend onder de naam noviciaat, werd hier doorgebracht. Een echt klooster was het dus niet, maar er werd hier wel gewoond. De aparte kamertjes dateren dus uit die periode”, verklaart uitbater Eric Schaerlaecken.

“Door de terugval van het aantal roepingen kreeg het gebouw vervolgens de functie van bezinningscentrum, dit onder de naam Oasecentrum”, gaat Eric verder. “Onder het beheer van de paters van Don Bosco werd het gebouw toen gerenoveerd, maar de aparte kamertjes werden behouden. Van een jeugdverblijf was er toen nog geen sprake.”

JEUGDVERBLIJFCENTRUM
DON BOSCO PRAKTISCH

Adres: H. Placestraat 46, 1702 Dilbeek

Erkenning: type C

Totale oppervlakte: 20 000 m²

Capaciteit: 56

Formule: volpension en zelfkook

Website: www.jeugdverblijfcentrumdonbosco.be

“Omdat de bezetting van het bezinningscentrum daalde en het decreet ‘toerisme voor allen’ werd ingevoerd, beslisten de paters het bezinningscentrum om te vormen tot een jeugdverblijf type C. Renovatiewerken waren niet nodig, maar een nieuwe structuur wel. Er werd een vzw opgericht en het beheer werd na een sollicitatieproef aan mij toevertrouwd.”

WIJZIGENDE DOELGROEP

“Bij de opstart van het jeugdverblijf hadden we op jaarbasis ongeveer 3 000 overnachtingen. De voornaamste klanten waren toen scholen voor bezinningsdagen en catechesegroepen. Vandaag bereiken we de kaap van 5 000 overnachtingen, maar het aantal scholen en catechesegroepen daalt”, geeft Eric inzage in zijn overnachtingscijfers.

Wie komt er dan wel? “We verzorgen onze vaste klanten en blijven een voorkeur hebben voor groepen met een religieuze inslag, maar de stijging is toch vooral te danken aan het jeugdwerk”, vertelt Eric. “Niet de jeugdbewegingen, want die willen grote slaapzalen. We richten ons naar jeugdwerkvormen die aparte kamers net goed vinden omdat ze op kamp komen met personen die elkaar niet kennen”, verfijnt Eric zijn doelgroep. “Jint is daar een mooi voorbeeld van.” Met een omgevormde kerk tot turnzaal en enkele sportterreinen op het domein lijkt het vanzelfsprekend dat ook sportverenigingen vlot de weg naar het jeugdverblijf vinden. “Tot onze eigen verbazing is dit niet het geval” zegt Eric. “Misschien moeten we hiervoor wat meer inspanningen doen, maar door een volle kalender is dat niet direct een prioriteit.”

HET MOOIE DOMEIN EN BRUSSEL, TWEE BELANGRIJKE TROEVEN.

“Van het jeugdverblijf tot het centrum van Brussel reis je welgeteld 20 minuten, dit dankzij een goede treinverbinding. Vooral internationale jeugdgroepen en scholen uit Nederland maken hiervan gebruik. Wie geen bezoek brengt aan de hoofdstad, blijft meestal op het domein. Zelden trekken groepen erop uit in het Pajottenland”, weet Eric.

Voor de groepen is er geen aanbod, maar daar wil Eric verandering in brengen. “Groepen maken hun eigen programma, maar toch wil ik in de toekomst pakketten ontwikkelen waarmee groepen aan de slag kunnen. Misschien kunnen groepen hier wel ergens fietsen huren en via de fietsknooppunten het Pajottenland beter leren kennen”, maakt Eric zijn plan concreter. “Als ik zo’n informatie voor de groepen bundel, dan denk ik dat dit zeker een meerwaarde biedt.”

VOLPENSION ZONDER KOK

De keuken van het jeugdverblijf is voorzien van alle mogelijke kooktoestellen. Daarbij springen de steamer en de vaatwasmachine onmiddellijk in het oog. “Enkele maanden geleden stonden we nog zelf in voor volpension en was een goed uitgeruste keuken noodzakelijk, maar door de hoge personeelskost was dit niet langer haalbaar”, vertelt Eric. Het contract met de kok werd opgezegd en er werd een overeenkomst afgesloten met een traiteur. “Het resultaat is natuurlijk dat groepen die kiezen voor zelfkook verrast zijn van de infrastructuur”, lacht Eric.

VRIJWILLIGERS ZIJN DE TOEKOMST

“Het gebouw en domein werden onderhouden door de paters. Nu is dat, op enkele kleine klusjes na, niet meer het geval. Vandaag helpen er drie poetsvrouwen, voor de rest sta ik volledig zelf in”, legt Eric de taakverdeling uit. Of dit voldoende is? “Het is een arbeidsintensief gebouw, maar dankzij de poetsvrouwen – waarvan een halftijds equivalent gesubsidieerd door Afdeling Jeugd – is dit voorlopig werkbaar. Voorlopig, want we stijgen in overnachtingscijfers, maar jammer genoeg niet in subsidies. En extra personeel is geen optie. Wat de toekomst brengt, is dus afwachten.”

“Voor het onderhoud van het domein is er geen personeel. Daarvoor hadden we graag ondersteuning gekregen van de gemeente. Vooral omdat we het domein openstellen voor Chiro en oud Chiro (ze hebben er hun lokalen) en kinderen uit de buurt. Maar dat bleek jammer genoeg niet mogelijk of we moeten ervoor betalen”, legt Eric uit. “In de toekomst zullen we daarom de piste van een vrijwilligerswerking moeten bewandelen, maar evident zal dit niet zijn. De vrijwilligers van Don Bosco wonen verspreid over Vlaanderen en ook bij de lokale verenigingen is het enthousiasme niet groot”, weet Eric.

DE UITDAGING VOOR DE TOEKOMST

“Wat ik wil veranderen, is de sfeer in en rond het jeugdverblijf. Ik wil het geheel een jeugdiger karakter geven. Het buitenterrein, met het park in het bijzonder, mag avontuurlijker en ook binnen is de link met het bezinningscentrum nog te nadrukkelijk aanwezig”, weet Eric. Verspreid over het jeugdverblijf liggen er zo bijvoorbeeld honderden witte keien met bezinningsteksten op. “Ik heb er al spijt van dat ik beloofd heb om de keien te laten liggen”, vertelt Eric met een knipoog.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

ONDERSTEUNING

... LAAT JE STEM HOREN

Heel wat regelgeving heeft rechtstreeks of onrechtstreeks een weerslag op jeugdtoerisme. Als hieraan wordt gesleuteld, tracht CJT Ondersteuning op de eerste rij te zitten. In HuisWerk belichten we telkens de actualiteit van ons vertegenwoordigingswerk.

Reeds anderhalf jaar loopt bij Toerisme Vlaanderen een denkoefening over de toekomst van het sociaal toerisme. Vorig jaar werd al overeenstemming bereikt over een definitie: "sociaal toerisme heeft de ambitie om in de vakantieketen alle drempels die een individu/groep niet op eigen kracht kan overwinnen, weg te werken. Hiervoor is samenwerking noodzakelijk tussen partners die werken van uit een maatschappelijk verantwoorde visie."

De voorbije maanden werd verder nagedacht over organisatie, structuren en ondersteuning. Op het overlegforum toerisme voor allen van 26 juni werden een aantal krijtlijnen voorgesteld. Wij pikken er enkele zaken uit die relevant zijn voor het jeugdtoerisme.

Ruimere focus

Aangezien de nieuwe definitie verwijst naar het wegwerken van verschillende drempels (niet alleen financieel, maar ook fysiek of cultureel), is het logisch dat ook het Steunpunt Vakantieparticipatie zijn focus verruimt. In het verleden lag de nadruk op financiële problemen. In de toekomst zullen ook de andere drempels aan bod komen in de werking. Wellicht leidt dit tot een aantal aanpassingen binnen het Steunpunt, maar dat is nog niet concreet uitgewerkt.

Het decreet 'toerisme voor allen'

Recent/eerstdaags werd/wordt het aangepaste logiesdecreet voorgesteld. Dit omvat bijna alle mogelijke toeristische logies, binnenkort zelfs iets meer dan vroeger, want ook de sociaal-toeristische volwassenenverblijven zullen onder dit logiesdecreet vallen. Voor jeugdverblijven verandert er echter niets: voor hen blijven de erkenningsnormen uit het decreet 'toerisme voor allen' van toepassing.

Infrastructuursubsidies

Infrastructuursubsidies voor jeugdverblijven zullen nog steeds in aanmerking komen voor maximaal 40 % subsidiëring. Het budget voor 2016 moet nog bepaald worden, we hebben er op aan-

gedrongen dat dit op peil blijft, zodat noodzakelijke investeringen kunnen worden uitgevoerd en er over enkele jaren geen nieuwe inhaalbeweging nodig is.

Impulssubsidies

De subsidiëring van de managementondersteuningspunten wordt op korte termijn stopgezet. Het budget (van een klein half miljoen euro) blijft echter binnen het sociaal toerisme. Er wordt de komende weken nagedacht over een soort impulssubsidie. Idee is dat een aantal sociaal-toeristische logies (dus ook jeugdverblijven) samenwerken rond het wegwerken van drempels voor hun doelgroep. Wordt vervolgd ...

Aanspreekpunt binnen Toerisme Vlaanderen

Sinds kort heeft Toerisme Vlaanderen geen aparte cel 'toerisme voor allen' meer. Men heeft gekozen om het sociale aspect van toerisme te laten doordringen in de volledige organisatie. Dat kan een nobel streefdoel zijn, maar met de sociaal-toeristische logies hebben we wel aangedrongen op het bestaan van een aanspreekpunt of 'spelverdeler'.

Zo'n 'spelverdeler' zorgt er voor dat verschillende actoren in het sociaal toerisme met elkaar in contact kunnen komen. Toerisme Vlaanderen kan zelf een duidelijke meerwaarde bieden op verschillende terreinen zoals promotie, benchmarking, advies, onderzoek e.d.

Bovenstaande acties worden de komende weken verder besproken en afgetoetst, o.m. bij minister van toerisme Weyts.

Woensdag 28 oktober worden de verschillende ideeën dan voorgesteld op een event in Brussel.

Heb je zelf nog bedenkingen of suggesties, aarzel dan niet om ons te contacteren: ondersteuning@cjt.be of 09/210.57.75.

VRAAG HET AAN ...

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

ONDERSTEUNING

Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk maken we telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.

In ons jeugdverblijf willen we de ramen vervangen. Moeten we aan bepaalde voorwaarden voldoen?

In huizen waar personeel tewerkgesteld is, gelden ook voor ramen bepaalde veiligheidsnormen. Deze normen gaan enkel over het veilig kunnen schoonmaken van de ramen. Risico's beperken kan o.m. door werken met telescopisch poetsgerief, alle ramen naar binnen laten draaien e.d. Je vindt deze normen terug op www.werk.belgie.be.

Voor jeugdverblijven kan het op de bovenverdiepingen ook aangewezen zijn om te kiezen voor een kipdraairaam met een slotje. Zonder sleutel is het dan niet mogelijk dat kinderen het raam kunnen opendraaien, ze kunnen dan enkel het raam kippen. Opgelet: dit is niet hetzelfde als een draaikipraam, bij een (klassiek) draaikipraam wordt bij het openen van het raam eerst gedraaid en dan gekipt, bij een kipdraairaam is deze volgorde omgekeerd. Dit is niet gekend bij alle aannemers, het is dus heel belangrijk om het verschil (meermaals) te benadrukken, zodat het juiste raam geplaatst wordt.

Mag je op bepaalde (buiten)kranen regenwater aansluiten indien dit voldoende goed aangeduid is als niet-drinkbaar water?

Ja, dat is geen probleem. Op voorwaarde inderdaad dat duidelijk wordt aangegeven dat het water niet drinkbaar is. Dit kan via een pictogram (en eventueel een bijhorende tekst). Meer info op www.dewatergroep.be, vervolgens doorklikken op "drinkwater" en dan op "regenwater en waterputten".

We bieden lagere tarieven aan aan erkende jeugdbewegingen. Sportclubs, vriendengroepen e.d. verblijven aan wat duurdere tarieven. Vaak komt het voor dat er een groep komt logeren onder het mom van een jeugdbeweging, maar dat blijkt dan een vrienden- of familiegroep te zijn, al dan niet met een link naar een jeugdbeweging. Hoe kunnen we dit voorkomen?

In het contract kan je vermelden dat er sowieso een meerkost wordt aangerekend als bij aankomst blijkt dat de groep zichzelf een foute prijscategorie heeft toegewezen. Dit bedrag vraag je best meteen op, alvorens de sleutel wordt overhandigd. Als je na het verblijf dit geld nog moet ontvangen, wordt het een stuk moeilijker.

Daarnaast helpt het vaak om uit te leggen waarom deze verschillende prijscategorieën worden gebruikt. Het is nl. een manier om jeugdwerk nog goedkoper te laten verblijven en indien je subsidies ontvangt van de Afdeling Jeugd, kan je zelfs aanhalen dat dit prijsverschil een decretale verplichting is.

Wij overwegen om in ons jeugdverblijf draadloos internet te voorzien om ter beschikking te stellen van de huurders. We vroegen ons enkel af hoe dit gebeurt in andere jeugdverblijven. Het gaat dan over bijv. rotterende toegangscodes, beperking van trafiek, verbruik doorfactureren aan huurders etc.

In onze eigen jeugdverblijven stellen we via een vaste code het draadloze internet gratis en ongelimiteerd ter beschikking.

Waarom een vaste code? Codes wijzigen en telkens opnieuw communiceren betekent wel wat extra werk. En misbruik hebben we tot op vandaag niet vastgesteld.

Waarom geen beperking van downloads? Het internetgebruik van de meeste groepen is niet van die aard dat er een beperking moet worden ingevoerd. Waarom geen extra kosten aanrekenen voor deze service? We rekenen dit door in de algemene verhuurprijs, omdat steeds meer groepen de aanwezigheid van internet als normaal beschouwen. Het staat jullie uiteraard wel vrij op een andere manier te werken.

NIEUWSFLASH

JEUGDWERK TREKT AAN DE ALARMBEL

Eind juni verspreidde het jeugdwerk een persbericht. Daarin vragen ze aandacht voor de zogeheten 'kampenregulitis': een overdaad aan allerlei reglementering en administratieve regels.

Het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV) organiseerde een bevraging bij een aantal jeugdgroepen over de verschillende administratieve acties die ze moeten doorlopen voor en tijdens het kamp. Dat blijkt niet altijd mee te vallen. Het gaat dan bijv. over het zoeken van een kampplaats, de organisatie van het kampvervoer, aanvragen of meldingen doen bij gemeente en andere instanties enz. Sommige groepen zijn hier tientallen uren mee bezig.

We citeren uit het persbericht: "er zijn grote verschillen tussen de minimale en de maximale werktijd die een jeugdgroep nodig heeft om de kampadministratie in orde te zetten. Dat verschil in werktijd wordt voornamelijk beïnvloed door twee factoren: ten eerste is er veel lokale regelgeving van kracht en worden er veel administratieve taken geëist van de kamperende jeugdgroep. Bovendien weet de gemeente vaak zelf niet bij welke diensten een groep met een vraag terecht kan. Tweede belangrijke factor is de mate waarin een kampeigenaar de groepen ondersteunt in het uitvoeren van die administratieve taken en het aanleveren van informatie." Over dat laatste zijn de bevraagde jeugdgroepen wel positief: een kampeigenaar kan hier wel degelijk het verschil maken en dit wordt enorm geapprecieerd.

Vooraf onder vuur ligt de doorgedreven reglementering die in sommige gemeentes van toepassing is. Een voorbeeld: "een gemeente vraagt een lijst met alle namen, adressen, geboortedata en allergieën van alle deelnemers. Ze vragen deze gegevens voor het geval zich een noodweer voordoet, de gemeente het kamp moet evacueren en de kinderen een sandwich met kaas krijgen waar iemand allergisch voor is." Soms wat vergezocht dus, maar het kan even goed gaan over beperkingen op kampvuren of afvalophaling.

Daarom pleit de jeugdsector eerder voor een goed onthaalbeleid. "Er zijn gemeenten die vaak jobstudenten inzetten om langs te gaan bij de verblijvende jeugdgroepen. Ze stellen zich dan voor en vragen naar de kampplannen; de duur van het verblijf, het aantal deelnemers, de contactgegevens enz. De jobstudent geeft de jeugdgroep dan informatie over de gemeente, het afvalbeleid enz. Ook op het einde van het kamp komt hij of zij nog eens langs om te vragen hoe het kamp geweest is. Zo'n beleid is veel effectiever en bovendien veel minder tijdrovend voor de leiding die het kamp organiseert."

EXTRA ABONNEMENTEN VOOR HUISWERK

Elke uitbater heeft recht op één gratis abonnement voor ons driemaandelijks tijdschrift HuisWerk. Als je dit wenst, kan je echter (meerdere) extra abonnementen bestellen. We rekenen hiervoor 4 euro per jaargang per abonnement aan.

Wil jouw jeugdverblijf/kampeerterrein graag gebruik maken van deze mogelijkheid, laat ons dan iets weten via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

ECOCHQUES VOOR OVERNACHTEN IN EEN GROENE SLEUTELVERBLIJF - BIS

In vorig HuisWerknummer maakten we melding van het feit dat ecocheques voortaan als betaalmiddel kunnen gebruikt worden in logies met een Groene Sleutel, dus ook in jeugdverblijven. Je hebt hiervoor een ondernemingsnummer nodig, maar ondertussen kwamen we nog een belangrijke beperking te weten: vzw's worden nl. expliciet uitgesloten.

Voor wie niet uitbaat als vzw en toch nog denkt in aanmerking te komen, hou er ook rekening mee dat je 5 % commissie betaalt op de bedragen die je via de ecocheque ontvangt. Als het al dan niet kunnen gebruiken van de ecocheque geen extra boekingen oplevert, is het systeem dus niet zo heel interessant. Als handelaar kan je niet verplicht worden om de ecocheque te aanvaarden, we vermoeden dan ook weinig ecocheques te zien circuleren binnen het jeugdtoerisme.

HUIS WERK 40

TREFDAGEN 2015

In juni vonden onze jaarlijkse Trefdagen plaats. Zowel in Heuvelland als in Balen/Leopoldsburg was het gezellig druk. Tijdens de voormiddag luisterden we naar een uiteenzetting van Kind & Samenleving over hoe avontuurlijk spelen te stimuleren als uitbater. Op het einde van de sessie mocht iedereen met schaar en lijm zijn eigen terrein ontwerpen en werden nog heel wat praktische tips uitgewisseld. Na de middag bezochten we dan telkens een tweede jeugdverblijf en sloten we af met een stukje taart.

In oktober verschijnt HuisWerk 40, met daarin een dossier rond ruimtelijke ordening.

Elk jeugdverblijfcentrum of kampeerterrein heeft te maken met ruimtelijke ordening. Voor sommigen levert dit weinig problemen op, voor anderen is het een bron van frustratie. In ieder geval is de regelgeving behoorlijk complex. In HuisWerk 40 doen we een poging om de bomen door het bos te zien.

Wat moet je doen om correct vergund te zijn? Voor welke werken heb je een stedenbouwkundige vergunning nodig? Wanneer ben je zonevreemd en wat zijn de gevolgen? Sinds 2007 is op Vlaams niveau een taskforce zonevreemde jeugdverblijven actief, wat kan deze betekenen?

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, dan kan dat via het forum van www.cjt.be/ondersteuning of door te mailen naar ondersteuning@cjt.be. Zo wordt HuisWerk niet alleen een magazine voor uitbaters, maar ook door uitbaters.

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

Adreswijziging

HuisWerk is een gratis magazine en dat willen we graag zo houden. Je kan daar bij helpen door ons adresbestand up-to-date te houden. Zo zijn wij er zeker van dat ons nummer bij de juiste persoon terecht komt.

Voor jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen is het adresbestand rechtstreeks gelinkt aan de databank van www.jeugdverblijven.be. HuisWerk wordt opgestuurd naar de verantwoordelijke algemene communicatie. Via je persoonlijke login en wachtwoord kan je de contactgegevens van je jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein rechtstreeks aanpassen. Als dit niet lukt, kan je ons bereiken via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

Wens je voor jouw jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein extra abonnementen, dan kan je deze bestellen tegen kostprijs. Stuur hiervoor een mailtje naar ondersteuning@cjt.be.

AGENDA

In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingen, indiendata voor erkenning en subsidiëring, ... opnemen die interessant kunnen zijn voor uitbaters. Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar ondersteuning@cjt.be!

1 NOVEMBER 2015

Indiendatum voor aanvraag werkingssubsidie 2016-2019 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Jeugdverblijfcentra kunnen bij Afdeling Jeugd een werkingssubsidie aanvragen voor een periode van vier jaren. De meeste jeugdverblijfcentra die aan de voorwaarden voldoen, hebben dit reeds vorig jaar aangevraagd voor de periode 2014-2017 (of 2015-2018): zij hoeven uiteraard NIETS aan te vragen dit jaar!

Ook jeugdverblijfcentra type C die dit jaar voor het eerst een personeelssubsidie hebben aangevraagd, hoeven niets extra te doen indien hun personeelssubsidie wordt toegekend. De toekenning van de personeelssubsidie houdt immers automatisch ook de aanvraag van de werkingssubsidie in. De definitieve toekenning van de personeelssubsidie voor de periode 2016-2019 zal ten laatste gebeuren op 30 september 2015, dan is het meteen ook duidelijk of een aanvraag van een werkingssubsidie nog noodzakelijk is.

De aanvraag gebeurt volgens de spelregels van het in 2013 aangepaste decreet 'jeugdverblijfcentra': zie www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd of HuisWerk 28.

Eind augustus ontvangen erkende jeugdverblijfcentra die nog geen subsidie ontvangen, een schrijven van Afdeling Jeugd. De link naar het aanvraagformulier vind je eveneens op onze website: www.cjt.be/ondersteuning/subsidieafdelingjeugd.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
www.cjt.be

*Raadpleeg onze website www.cjt.be.
[be/ondersteuning](http://www.cjt.be/ondersteuning) voor meer informatie. Je vindt er niet alleen alle indiendata en formulieren terug, je kan er ook terecht voor een massa andere informatie. Zo kan je in het HuisWerkarchief ook alle vorige dossiers raadplegen.*

Blijf je graag als eerste op de hoogte van alle weetjes of wil je interessante links te weten komen, dan kan je ons volgen op Facebook. Je hoeft hiervoor geen lid te zijn van Facebook, het volstaat om te surfen naar www.facebook.com/CJTOndersteuning. Wie wel een Facebookprofiel heeft en onze pagina 'leuk vindt', krijgt onze berichten regelmatig te zien op zijn eigen nieuwspagina.

